

Het levenswerk van Etienne Vermeersch onder vuur

opinie

'WIJ TWIJFELEN ER NIET AAN DAT ETIENNE VERMEERSCH IN HET EUTHANASIEPROCES DE BESCHULDIGDEN ZOU STEUNEN', SCHRIJVEN BRAECKMAN EN VERHOFSTADT. ERIC DE MILDT

JOHAN BRAECKMAN is filosoof aan de UGent. Dirk Verhofstadt is moraalfilosoof aan dezelfde universiteit.

Van JOHAN BRAECKMAN EN DIRK VERHOFSTADT

Morgen is het een jaar geleden dat Etienne Vermeersch overleed. Het is een understatement als we zeggen dat we hem missen. Vermeersch was een belangrijke stem in het publieke debat. Iemand die uiteenlopende maatschappelijke problemen bediscussieerde of aan de orde bracht. Dat deed hij steeds op een kritisch-rationalistische wijze, gebaseerd op feiten en logica, wars van dogmatiek of ideologie.

De stem van Vermeersch wordt vandaag gemist bij tal van actuele vraagstukken en debatten, waaronder de uitbreiding van abortus tot achttien weken, euthanasie voor dementerenden en bij 'voltooid leven', het al dan niet mogen dragen van hoofddoeken op scholen, de strijd tegen de klimaatopwarming, de opmars van het salafisme en extreemrechts, de politieke impasse bijna acht maanden na de verkiezingen, enzovoort.

Maar we denken nu vooral aan het assisenproces dat momenteel in Gent plaatsvindt, waarbij drie artsen terechtstaan die van moord worden beschuldigd omdat euthanasie onzorgvuldig zou zijn uitgevoerd.

Ongetwijfeld zou ook Vermeersch, zoals zovelen, kritische vragen hebben bij het politiek-religieus beladen karakter van dit proces. Uiteraard zou het hem ook opvallen dat deze zaak door de rechtbank in Dendermonde werd geseponneerd, omdat er geen overtuigende juridische grond voor een klacht bleek te zijn, waarna ze werd doorverwezen naar het hof van assisen in Gent. Dat is wel een bijzonder vreemde wending: van seponering naar assisen!

Ronduit zorgwekkend is het dat de voorzitter wel getuigen aanvaardde die door het Openbaar Ministerie zijn voorgesteld, terwijl de experts die de verdediging wilde oproepen zonder meer geweigerd zijn. Het gaat hierbij om twee maten en twee gewichten. Een van de beklaagde artsen mag zelfs geen enkele getuige oproepen, terwijl de voorzitter wel toestond dat de aanklagers de partner van een van de beklaagden oproepen om tegen haar te getuigen.

Levenslang

Hoe men het draait of keert, dit proces gaat niet enkel over die ene specifieke euthanasie van bijna tien jaar geleden. Onvermijdelijk gaat het ook over de kern van de euthanasiewet op zich, met name het recht op zelfbeschikking van elke mens om over zijn of haar eigen dood te beslissen. Er is nog nooit iemand gedwongen tot euthanasie, dat zou ook geheel in strijd zijn met de filosofische geest van de wet.

Iedereen kan begrijpen dat geliefden, familieleden en vrienden van wie kiest voor euthanasie het daar moeilijk mee kunnen hebben. Maar uiteindelijk is het de zelfbewuste keuze van het individu die hier primeert.

Wie voor euthanasie kiest vanwege een onbehandelbare ziekte en een ondraaglijk fysiek of psychisch lijden, verdient ten volle ons respect. Tine Nys, om wier euthanasie het in het proces gaat, gaf na meerdere zelfdodingspogingen aan dat ze uit het leven wilde stappen door euthanasie. Dat is misschien hard, maar welk recht hebben wij om haar beslissing tegen te spreken?

Wij twijfelen er niet aan dat Vermeersch in deze kwestie de beschuldigen zou steunen. Het gaat om drie artsen die dagelijks geconfronteerd worden met uitzonderlijk lijden, en die vanuit hun medische expertise en in eer en geweten hebben beslist in te gaan op de vraag van Tine Nys.

Nu staan ze terecht voor moord. Ze kunnen veroordeeld worden tot een levenslange gevangenisstraf, alsof ze zware criminelen zijn. Nochtans hebben ze niemand 'vermoord'. Ze luisterden naar de hulpkreet van een vrouw die geen enkele uitweg meer zag, die geen duurzame band met haar familie meer had en die uit het leven wilde stappen. Haar vraag om euthanasie was duidelijk, ondubbelzinnig en onbetwistbaar.

Vermeersch pleitte er voortdurend voor dat men de feiten zo correct mogelijk moet beoordelen. De onzorgvuldige uitvoering van de euthanasie op zich zou hij ongetwijfeld sterk afkeuren. Elke euthanasie moet correct, respectvol en humaan gebeuren. Wie niet aan die standaard voldoet, verdient een sanctie. De klungelende arts is iemand die euthanasie onzorgvuldig toepaste, maar geen moordenaar. Het is absurd om het ene gelijk te schakelen aan het andere; daarom is het ook onzinnig dat het in deze casus tot een assisenrechtszaak is gekomen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat velen van mening zijn dat de hele zaak werd aangespannen als een juridische aanval op de euthanasiewet op zich.

Etienne Vermeersch overleed een jaar geleden. Dankzij zijn levenswerk, zoals hij op zijn sterfbed zelf aangaf. Euthanasie is geen moord. Het is integendeel het helpen van medemensen die geen kant meer uit kunnen.

Dat was ook het geval voor Tine Nys. Ze stierf omdat ze het zelf wilde. Degenen die haar hielpen bij haar laatste wens beschuldigen van moord, slaat nergens op.
